معرفی دوره آموزشی "تفسیر فیلم های رادیوگرافی سطح یک و دو"

RTI Level I & II

بر اساس الزامات ASNT SNT-TC-1A

در دنیای امروز که شاهد پیشرفت چشمگیر و سریع تکنولوژی است نیاز انسان به ساخت مواد و تجهیزات با کارایی بیشتر و هزینه کمتر، روز به روز برجسته‌تر می‌نماید. از این رو تلاش‌های همه جانبه در جه افزایش بهره‌وری و رسیدن به کیفیت بالاتر جزء لاینفک اهداف اصلی صنایع مختلف شده‌است. روشهای مختلف تولید قطعات، تجهیزات و مواد خام نظیر ریخته‌گری، آهنگری، شکل دهی، جوشکاری و ... نیز از این امر مستثنی نبوده و تلاشهای جدی و مستمری در راه رسیدن به مواد اولیه و قطعات با کارایی بالاتر و هزینه کمتر در حال انجام است. در این راستا آزمون‌های غیرمخرب به عنوان یکی از نیرومندترین ابزارهای کنترل کیفیت و خواص مواد از سالهای نسبتاً دور کشف شده و مورد استفاده قرار گرفته‌اند و امروزه نیز با توجه به گسترش تکنولوژی، روشهای و متدهای جدیدتر و پیشرفته‌تر در حال ابداع و استفاده می‌باشد. در این میان روش رادیوگرافی با توجه به مشخصات منحصر به فرد نظیر قابلیت تشخیص عیوب داخلی در کلیه مواد و قطعات، حساسیت بسیار بالا، توانایی ثبت و نگهداری اسناد م ومدارک و ... از دیرباز به عنوان یکی از پرکاربردترین آزمون‌های غیرمخرب جهت بازرسی و کنترل کیفیت مواد خام، قطعات، خطوط لوله و تجهیزات در داخل و خارج از کشور مورد استفاده قرار می‌گیرد. در این روش با استفاده از پرتوهای پرانرژی ایکس یا گاما کلیه عیوب و ناپیوستگی‌های داخلی مواد و قطعات بر روی فیلم ثبت شده و پس از ظهور مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. از این رو، تفسیر فیلم‌های رادیوگرافی و فراگیری مهارت‌های مربوط به آن یکی از مهمترین شاخص‌های کاربرد این روش به عنوان یک آزمون غیرمخرب می‌باشد.

در دوره آموزشی تفسیر فیلمهای رادیوگرافی، علاوه بر آشنایی با انواع عیوب و ناپیوستگی‌های مربوط به روشهای مختلف تولید، چگونگی ایجاد آنها بر روی فیلم، نحوه تفسیر فیلم و معیارهای پذیرش ناپیوستگی‌های مختلف بر اساس استانداردهای بین‌المللی بیان می‌شود. همچنین عوامل و پارامترهای مختلف موثر در کیفیت و حساسیت فیلم‌های رادیوگرافی مورد بررسی قرار گرفته و کلیه علائم نامرتبط و مواردی که ممکن در تفسیر فیلم ایجاد اختلال نماید، ارزیابی می‌شود.

سرفصل مطالب دوره

سرفصل مطالب این دوره بر اساس الزامات آیین نامه ASNT SNT-TC-1A و ASNT CP-105 تدوین شده است.

- **روشهای رایج آزمون های غیرمخرب شامل بازرسی چشمی، تست مایعات نافذ، تست ذرات مغناطیسی، تست جریان‌های گردابی و تست آلتراسونیک**
- **فرآیندهای مختلف ساخت مواد و تجهیزات شامل ریخته‌گری، آهنگری، نورد، اکستروژن، جوشکاری و متالورژی پودر و عیوب متداول این روشها**
- **اصول روش رادیوگرافی**
  - مبانی اولیه فیزیکی مواد
  - مواد رادیواکتیو (نحوه تولید وخصوصیات آنها)
  - سرعت فیلم و طبقه بندی آنها
  - عدم وضوح ذاتی فیلم
  - نحوه تشکیل تصویر بر روی فیلم
  - محاسبه زمان پرتودهی
  - محاسبه شدت جریان و ولتاژ پرتودهی ایکس
  - منحنی پرتودهی
  - دانسیته رادیوگرافی و کنتراست
  - منحنی مشخصه (D & H)
  - شاخص کیفیت تصویر (I.Q.I)

اهواز، پادادشهر، خیابان ۱۰، مجتمع تجاری هیراد، طبقه سوم، واحد ۱۵ تلفن: ۳۵۵۲۵۸۸۲ – ۰۶۱ تلفکس: ۳۵۵۲۴۸۵۰ – ۰۶۱
وب سایت: www.wstd.ir ایمیل: info@wstd.ir

- نیمه عمر و اکتیویته ویژه
- انواع اشعه‌های ایکس و گاما، نحوه تولید و خصوصیات آنها
- برخورد اشعه با مواد و تأثیرات آن
- یونیزاسیون، اثر فوتوالکتریک، اثر کامپتون و جفت یون‌سازی
- تضعیف اشعه و حفاظت در برابر آن
- ضخامت لایه نصف کننده و قانون عکس مربع‌ها
- روش‌های تشخیص نوع و میزان اشعه (TLD، Film Badge و ...)
- تجهیزات پرتودهی و منابع اشعه (دوربین های گاما، تیوب اشعه ایکس، شتاب دهنده‌ها، بتاترون‌ها و ..)

– **تکنیک‌های رادیوگرافی**

- طیف الکترومغناطیس
- قدرت نفوذ و کیفیت اشعه
- طیف اشعه ایکس
- طیف اشعه گاما
- تشکیل سایه و اعوجاج آن
- عدم وضوح هندسی
- تعیین عمق عیوب در رادیوگرافی
- صفحات فزون‌ساز
- فیلم های رادیوگرافی و ساختار آنها
- حساسیت رادیوگرافی و نحوه محاسبه آن
- کنتراست فیلم، جسم و وضوح
- عملیات ظهور و ثبوت فیلم‌های رادیوگرافی
- عیوب ناشی از فرآیند ظهور و ثبوت (Artifacts)

– **تکنیک‌های پرتودهی**

- تک دیواره
- دو دیواره (دو تصویر و تک تصویر و بیضوی)
- روش پانورامیک
- روش استفاده از چند فیلم بصورت همزمان

– **نشانه‌ها، ناپیوستگی‌ها و عیوب**

- عیوب فرآیندهای ریخته‌گری (ماسه، گریز از مرکز، دائمی و ...) و تصاویر رادیوگرافی آنها
- عیوب فرآیندهای شکل دهی (آهنگری، نورد و اکستروژن) و تصاویر رادیوگرافی آنها
- عیوب روشهای مختلف جوشکاری و تصاویر رادیوگرافی آنها
- ارزیابی و تفسیر عیوب
- گزارش نویسی

مدت دوره

مدت زمان دوره با احتساب کلاسهای تئوری، کارگاه های عملی و آزمون ۴۵ ساعت میباشد.

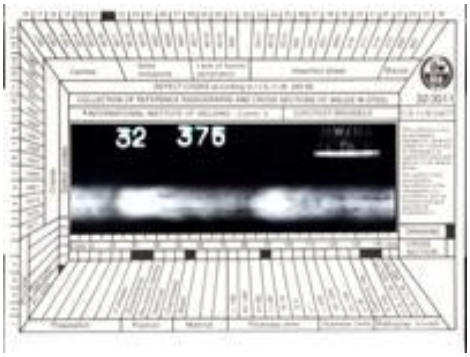
مدرس دوره

مدرس دوره آقای مهندس محسن مستأجران فوق لیسانس مهندسی مواد دارای گواهینامه سطح ۳ (ASNT Level III) از انجمن تست‌های غیرمخرب آمریکا در رشته‌های رادیوگرافی و آلتراسونیک می‌باشد. سوابق شغلی، آموزشی و پژوهشی ایشان را میتوانید در www.wstd.ir/mostajeran مشاهده نمایید.

فعالیتهای کلاسی

به منظور اثر بخشی بیشتر این دوره، علاوه بر ارائه مطالب تئوری در کلاس، فعالیتهایی مانند پخش کلیپ های آموزشی، کار در منزل و گزارش نویسی در نظر گرفته شده است. ریز این فعالیتها را میتوانید در ادامه مشاهده کنید.

فعالیتهای کلاسی

- در پایان هر سرفصل نمونه سئوالاتی بعنوان کار در منزل (Homework) ارائه میشود که شرکت کنندگان باید تا جلسه بعد پاسخها را تهیه و به آموزشگاه تحویل نمایند. یان فعالیت به منظور مرور مجدد مطالب کلاس در همان روز و همچنین آشنایی با نحوه طراحی سئوالات آزمون طراحی شده است.
- برای توضیح بهتر مطالب و نکات فنی دوره از فیلمهای آموزشی تخصصی استفاده میشود. کلیپ ها و فیلمهای کوتاه در کلاس نمایش داده میشود.
- در مبحث تفسیر فیلم از اسلایدهای فیلم استاندارد استفاده میشود.
- در مبحث عیوب جوش، به منظور آشنایی و درک بهتر کارآموزان از قطعات واقعی جوش شده معیوب و همینطور مقاطع جوش دارای عیب استفاده میشود. بدین منظور مجموعه کاملی تهیه شده است.

کارگاه عملی

با توجه به مهارتهای فنی مورد نیاز مفسرین فیلم‌های رادیوگرافی، فعالیتهای عملی مختلف شامل بررسی و تفسیر فیلم‌های قطعات و تجهیزات و ارائه گزارش بازرسی برای این دوره درنظر گرفته شده است که حدود ۵۰ درصد از زمان دوره را شامل می‌شود.

کارگاه عملی تفسیر فیلم رادیوگرافی

- آشنایی با تجهیزات و ابزار مورد استفاده در تفسیر فیلم
- آموزش فیلم خوانی و درک مشخصات مندرج در فیلمها
- اموزش نحوه استفاده از دانسیتومتر
- تفسیر نشانه های مشاهده شده در فیلم ها و ارزیابی بر اساس معیار پذیرش استاندارد
- نحوه تهیه و تنظیم گزارش تفسیر فیلم رادیوگرافی

آزمون پایان دوره

در پایان دوره آزمونی شامل سه بخش بر اساس الزامات استاندارد ASNT SNT-TC-1A در بخش‌های مبانی عمومی تئوری (General)، عملی (Practical) و استانداردها و کدهای مورد نیاز (Specifications) برگزار خواهد شد. معیار قبولی کسب حداقل نمره ۷۰ از ۱۰۰ در هر بخش و میانگین ۸۰ از ۱۰۰ برای دریافت گواهینامه سطح دو (Level II) می‌باشد. کسانی که حدنصاب نمره را کسب نکرده باشند، مجازند ظرف مدت یکسال، یکبار دیگر آزمون دهند.

گواهینامه

برای کلیه شرکت کنندگان در دوره از طرف آموزشگاه، گواهینامه شرکت در دوره (Attendance) و برای پذیرفته شدگان در آزمون، گواهینامه ASNT RTI Level II توسط نمایندگی ایران موسسه بین المللی NIS-CERT کانادا و با مهر و امضاء متخصص ASNT RT Level III صادر خواهد شد.

منابع آموزشی

منابع آموزشی که در اختیار شرکت کنندگان در این دوره قرار داده خواهد شد عبارتند از:

- استانداردها و کدهای انتخابی برای معیارهای پذیرش و آزمون
- فایلهای پاورپوینت ارائه شده در طول دوره
- دو مجموعه کامل اطلس فیلم های رادیوگرافی بصورت لوح فشرده
- فایل ها و کتابهای مرتبط در زمینه رادیوگرافی بصورت pdf

محل برگزاری دوره

اهواز- خیابان اصلی پادادشهر- جنب شهرداری منطقه یک- مجتمع تجاری هیراد- طبقه سوم- واحد ۱۵

اطلاعات تماسی

تلفن: ۳۵۵۲۵۸۸۲ - ۰۶۱

تلفکس: ۳۵۵۲۴۸۵۰ - ۰۶۱

ایمیل: wstd.inst@gmail.com